Przemysl, 1915 január 23. Egyes szám ára 10 fillér. 91. szám.

Megjelenik — hétfő kivételével — lehetőleg naponta a cs. és kir. várparancsnokság jóváhagyásával.

TÁBORI UJSÁG

Csapatok, parancsnokságok és intézetek a lapot 50-es csomagokban a 82. tábori postánál is beszerezhetik.

A lap tiszta jövedelmét a Przemysl védelmében hősi halált halt m. kir. honvédek és népfelkelők özvegyeinek és árváinak támogatására forditjuk.

Szerkesztőség: Royal-szálloda, II. 36. Kiadóhivatal: Knoller és Fia könyvnyomdája.

Foglyok.

I.

Przemysl első körülzárása és ostroma alatt kezeink közé jutott orosz foglyok a vár felszabadulását követő időben monarchiánk belterületére hátraszállittattak és a többi — vitéz hadseregeink hátraküldötte — orosz foglyokkal együtt különböző helyőrségekre osztattak el és vétettek gondos őrizet alá.

Számuk a 200,000 főt jóval felülmulja.

Ma, várunk környékén majd itt, majd ott ujabb orosz foglyokkal találkozunk, kik főként a nagy forgalom által megrongált utaink helyreállitásán munkálkodnak, számuk már az 1500-on is tuljár.

Ezek a mi ujabb foglyaink, kik második körülzárolásunk ideje óta jutottak kezeink közé. Nagy megelégedéssel nézzük őket, hiszen véres harcban, szüntelen előretöréssel és minden ellenállást letipró rohammal ejtettük őket birtokunkba.

Csupa oly katonák ezek, kik a háboru végéig már nem katonák.

És ezt rendkivül fontos ténynek kell minősitenünk és alig hangsulyozhatjuk eléggé annak kiváló fontosságát, hogy minél több foglyot ejtsünk.

Nem azért, mert majdan a hadjárat befejeztével a foglyok kölcsönösen kicseréltetnek, hiszen saját harcosaink elenyésző számát, kik valamely válságos helyzetben az ellenség fogságába kerültek, az orosz foglyok óriási tömege messze felülmulja; azért sem, (habár ez is igen jelentékeny dolog), mert a foglyok utján a velünk szemben levő ellenség erejéről, elhelyezkedéséről, szándékáról, élelmezéséről stb. nagybecsü adatok jutnak tudomásunkra, hanem főképen azért, mert katonavoltukat megszüntetjük, a gyalogosok kezéből a puskát, a lovasokéból a kardot és pisztolyt, a tüzérekéből ágyukiszolgálási képességüket elvesszük, szóval őket a harcoló erők sorából végképen kiküszöböljük

Ez végeredményében sokkal számottevőbb siker, mint minden más pillanatnyilag elért előny, például ágyu, puska és géppuskatüzzel, vagy aknák telepitésével, vagy kézi gránátok vetésével okozott sebesülések, az ellenség lőszert és eleséget szállitó vonatainak messzehordó ágyukkal való lövése, falvak felégetése által fedél alá jutásuk és kényelmesebb elhelyezkedésük megnehezitése stb.

Csak a harctéren elhaltak és a foglyok nem kapnak többé kezükbe fegyvert. A többiek — sebesültek, betegek és elcsigázottak — zöme gyorsan fölépül (a legtöbb esetben még a sulyosan sebesültek is), ujból fegyvert ragad, csatasorba áll és tovább küzd

Ha feltételezzük, hogy a sebeiből felgyógyult minden egyes ellenséges csatárcsupán 10 ujabb harcban vesz részt és mindegyikben csak 50 lövést tesz, tehát összesen 500 töltényt tüzel el, melyek közül csak 10 lövedék talál célt, akkor is egyetlen — egyszer már harcképtelenné tett ember — tiz vitézünket ölheti meg, vagy tehet legalább rövidebb-huzamosabb időre harcképtelenné.

Látható ebből, hogy minden fogoly számunkra tetemes nyereség.

Ugy vélem, hogy előttünk, kik meganynyi kirohanást küzdöttünk végig, az sem lehet talány, hogyan kell foglyokat ejtenünk.

A hadseregeink felől hozzánk jutó hirek fennen hangoztatják, mily lelkesültséggel, lendülettel, szivóssággal és törhetlen akarattal tudnak a honvédek támadni.

Mi is önérzettel mondhatjuk, hogy támadni tudunk, mert — a mult év őszének folyamán vivott harcainkról nem is szólva — a várból intézett minden kitörésünkkel hatalmas réseket ütöttünk az ellenség körülzáró gyürüjén, söt a december 15—18-i kirohanásunkkor keresztül is szakitottuk az ellenség megannyi állása és támpontja alkotta vasabroncsot, midőn törhetlen hüséggel és a legteljesebb odaadással vezénylő parancsnokunk iránt, annak egy szavára egymásután foglaltuk el a 428-at, a Popielowát, Namulowát, Struczynát és Paportenkát és feltolultunk a Kopystanka gerincére, hogy onnan — ha parancsunk oda szólt volna — tovább gázoljunk akár délnek, akár nyugatnak, minden ellenségen és minden akadályon át.

Az oroszokat eleinte igen kevésszer láttuk támadni, akkor is csak egy-egy kisebb csoport előretöréséből állott az, melyet tüzérségünk és gyalogságunk tüze mihamar megakasztott és letört. Ebből azután csapataink között általánosságban azon hit kapott lábra, hogy az oroszok támadni egyáltalában nem is képesek.

A legutóbbi harcok folyamán ellenben ismételve beigazolódott, hogyha *magyaros hévvel* támadni nem is tudnak, de támadni mégis merészelnek, söt hangos dobszóval rohamra is mennek.

Kard.

(Folytatjuk.)

HADI HIREK.

Az orosz hadszintér.

Budapestről jelentik január 21-iki kelettel: Az orosz offenzivát Bukovinában megállitottuk.

Berlinből jelentik január 22-iki kelettel: A keleti hadszintéren csak kisebb harcok folytak. Lipno-tól keletre 100 orosz hadifoglyot ejtettünk. Lopucznotól nyugatra és Konskietől délnyugatra az orosz támadásokat visszavertük. Borsymow-tól északra támadásaink tovább haladnak előre.

Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan.

Hamburgból jelentik január 22-iki kelettel: A zsákmányolt „Pleione“ nevü orosz hajót Dániában megvásárolták.

A francia hadszintér.

Koppenhágából jelentik január 22-iki kelettel:

A „Times“ azt irja, hogy a németek nyomása a francia harcvonalra napról-napra erősbödik. Anglia legyen tisztában a valódi helyzettel.

A valóság az, hogy a szövetségesek egyes pontokon tettek ugyan némi előmenetelt, nagyban és egészben azonban a németek szilárdabban állanak állásaikban mint valaha, s minden pillanatban készen vannak arra, hogy a szövetségesek harcvonalát áttörjék.

Párisból jelentik január 22-iki kelettel: Soissonsból a polgári lakosságot eltávolitották.

Nauenből jelentik január 22-iki kelettel: A nagy főhadiszállásról vett értesülések szerint a tengerpart és a Lys folyó közt tegnap is csak tüzérségi harcok folytak.

A Nodre Dame de Lorette mellett tegnapelőtt elfoglalt lövészárkokat ma éjjel ismét elvesztettük.

Arrastól északnyugatra, az Arras—Lille közötti országut mindkét oldalán a franciák ismét támadást kezdtek, de minden kisérletük vissza lett verve. Berry au Baque-nál a németek elfoglaltak a franciáktól két lövészárkot s a franciák heves ellentámadása dacára meg is tartották azokat.

St. Michieltől délre a német állások ellen megkisérelt támadások vissza lettek verve.

Pont à Moussons-tól északnyugatra sikerült a németeknek visszafoglalni a három nap előtt elveszitett állások egy részét s ez alkalommal négy ágyut zsákmányoltak és foglyokat is ejtettek. Az állások nyugati részeért még folyik a harc.

A Vogesekben, Sennheimtól északnyugatra még folyik a harc.

Török hadszintér.

Konstantinápolyból jelentik január 21-iki kelettel: Kownánál egy angol ágyusnaszádot visszavonulásra kényszeritettünk. A hadifoglyok azt állitják, hogy az ágyusnaszád sulyosan megsérült s hogy a parancsnok és még 17 ember meghaltak.

Megerösitést nyer a hir, hogy Kars lakosságát eltávolitják. Hasonlóképen Tyflis-t is elhagyja a polgári lakosság.

Konstantinápolyból jelentik január 22-iki kelettel: A nagy vezérkar jelentése szerint a törökök az orosz offenzivát az egész kaukázusi vonalon megállitották.

A „Tanin" felemliti, hogy Angliának nem sikerült a Senussi törzset Tripolisz ellen felizgatni. Pedig Angliának ez volt a célja, hogy rámutasson, miszerint Törökország Olaszország ellen intrikál.

Anglia.

Londonból jelentik január 21-iki kelettel:

Német léghajók öt bombát dobtak le Yarmouth fölött. Az okozott kár ezer font sterling (24,000 korona). Kingslynben hét bomba hullott alá. A kár nagy. Sheringham és Cromer fölött is bombákat dobáltak le.

Berlinböl jelentik: Az angolok panaszaival szemben megállapitható, hogy német repülögépek — a megerösitett Yarmouth felé való utjukban — átrepültek egyes községek felett, ahonnan lövöldöztek rájuk. A ledobott bombák csak ezeket a lövéseket viszonozták. Ezzel tehát nincs megsértve a nemzetközi jog, ellenben az angolok nyilt városokat, Dar-Es-Salam-ot, a kameruni Viktóriát, továbbá Svakopmundot bombázták, anélkül, hogy ezen városok részéröl támadásban részesültek volna.

Gazdasági élet.

Berlinböl jelentik január 22-iki kelettel: A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" azt irja, hogy félreértés az amerikai politikusok részéröl, ha azt hiszik, hogy Németországot nyugtalanitják az amerikai hadiszállitások a nyugati államok részére. Németországnak semmi oka sincs arra, hogy semleges hatalmak magánegyéneinek hadiszállitásai ellen a nemzetközi jog alapján panaszkodjék. De Amerika visszalépési tilalma a nyugati hatalmak kedvezményezése gyanánt hat és meghosszabbitja a háborut. Eszerint ellenmondásban van az Unio biztositásaival és igéreteivel, amelyek szerint az Unio a béke mielöbbi helyreállitására óhajt közremüködni.

Zürichböl jelentik január 22-iki kelettel: A zürichi lapok azt fejtegetik, hogy Angliának jogában áll ugyan a saját biztonságáról gondoskodni, de az egész tengeri kereskedelem megbénitásának határt szabnak a semleges kereskedelem jogai.

Norddeich radioállom s január 22: A lipcsei vásár az idén is meg lesz tartva március 1-töl március 5-ig. Ez Németország gazdasági élete erejének és életrevalóságának kiáltó bizonyitéka. A belföld és a semleges külföld részéröl tekintélyes részvételre számitanak.

Portugália.

Londonból jelentik január 22-iki kelettel: A Manchester Quardian szerint a portugál országgyülés két milliárd hitelt szavazott meg hadifelszerelésre. A hadügyminiszter kifejtette, hogy a köztársaság nem avatkozhatik bele az európai konfliktusba, ha nem gondoskodik több hadifelszerelésröl, és ha nem képezi ki alaposan csapatait.

Lisszabonból jelentik január 22-iki kelettel: Állitólag erösitések lettek utbainditva.

Személyi hirek.

Berlinböl jelentik január 22-iki kelettel: Ö cs. és kir. Fensége Károly Ferenc József trónörökös ma délután innen a nagy föhadiszállásra utazott.

Falkenhayn hadügyminiszter, a tábori haderö vezérkari fönöke gyalogsági tábornokká neveztetett ki s egyuttal saját kérelmére felmentetett hadügyminiszteri állásától.

Hochenhorn vezérörnagy altábornagygyá léptettetvén elö, birodalmi hadügyminiszterré neveztetett ki.

Földrengés.

Rómából jelentik január 22-iki kelettel: Rómában és környékén ismét földrengés volt észlelhetö.

Hadi kölcsön.

Bécsböl jelentik január 21-iki kelettel: A hadi kölcsön csaknem elérte a $4^1/_2$ milliárdot.

A repülöposta.

A „Die Zeit" január 6-iki száma a következö sorokat tartalmazza:

A przemysli repülöposta bravurosan müködik. Az orosz körülzárás dacára fentartja az érintkezést a bentlevök és a külvilág között. Pilótáink — akik az orosz harcvonalak felett röpködve, katonai szempontból oly fontos munkát végeznek, — ezeknek a leveleknek a szállitásával az emberiesség szempontjából szereznek maguknak nagy érdemeket. Csodálatosak a rögtönzött postaforgalom nagy arányai.

A Siedliska-erödben szolgálatot teljesitö egyik tüzéraltiszt decemberben három levelezölapot küldött övéinek s mindegyik megérkezett rendeltetési helyére. Miután feltehetö, hogy hatalmas erödünk többi védöi is irtak annyit, mint az emlitett altiszt, el lehet képzelni, micsoda csomagot tehetnek ki azok a levelek, amiket repülöink minden egyes alkalommal magukkal hoznak.

A tüzéraltiszt utolsó levelezö-lapja az ujévi jókivánságokat hozza: „Szeretteimnek szivemböl kivánok kellemes karácsonyt és boldog ujévet. Bizom 1915-ben. Remèllek szebb jövönkben. A körülmények dacára én jól érzem magam. A hangulat jó, az oroszokat apritjuk. Ha majd ujra jön felénk a posta, kérek azonnal részletes értesitést, azután egyik csomag jöjjön a másik után és sok pénz! Mindenre szükségem van!"

Badenböl jelentik nekünk: Knozer József itteni udvari fényképész levelezö-lapot kapott fiától Przemyslböl, amelyböl kitünik, hogy az élet egészen rendes és nyugodt mederben folyik a körülzárt városban. Látogatott hangversenyek, moziclöadások és társas-összejövetelek szórakoztatják a bent levöket. Az egészségi állapot kifogástalan.

Jótékonycélu hangverseny.

Vasárnap, folyó hó 24-én délután 3 órakor a vasuti állomás II. osztályu éttermében megismétlödik az elözö vasárnapon oly szép erkölcsi és anyagi sikerrel lefolyt hangverseny.

A közremüködök ugyanazok s ugyanaz a hangverseny tiszta jövedelme által istápolt jótékony cél is: a Przemysl védelmében hösi halált halt legénységi állományu egyének özvegyeinek és árváinak anyagi támogatása.

Beléptijegyek válthatók a vasuti állomás forgalmi irodájában — de csakis meghivó felmutatása ellenében — január 22-én és 23-án délelött 8 órától délután 6 óráig. Január 24-én délután 1 órától a pénztárnál.

Helyárak: Ülöhelyek 10 K, 5 K és 3 K állóhely 2 K.

Istentisztelet.

Minden vasár- és ünnepnapon délelött félkilenckor a helyörségi templomban (Herz Jesu) róm. kath. istentisztelet fog tartatni a várörség magyarajku legénysége számára.

Térzene.

Kedvezö idö esetén a szegedi honvédzeneker vasárnap (junius 24-én) délelött 11 és 12 óra között térzenét ad a Rynektéren.

TUDAKOZÓDÁS.

Mészáros Elek föhadnagy. Vasárnap, f. hó 24-én, ha csak teheted, látogass meg Pikulicén. Betegségem miatt én nem kereshetlek fel. Achim Mihály, föhadnagy.

Lackner Oszkár hadnagy. Mint már e lapban jeleztem, a 25 darab Gyóni-verskötet rendelkezésedre áll Rosenfeld-könyvkereskedésében. Piacsek hadnagy.

KITARTUNK.

Téli idön hó boritja lengyel hegyek tetejét
Itt hajtja most álomra le küzdö honvéd a fejét.
Hej pedig sok pirosarcu magyar lány
Ágyat vetne — puha párnást — akárhány.

Galicia ami hazánk kapuja,
Folyik érte magyar vér nem hiába.
Tollas párna nem jut addig eszembe,
Amig ellenfelünk le nem lesz verve.

Nem kell nekem tollas párna, jó nekem a sáncárok
Párnás ágyban nem is tudnám védni Magyarországot;
De majd mire háborunak vége lesz
Puha párnán szép kedvesem velem lesz.

SZABADY FERENC
honv. táb. ágyus ezredbeli föszámvivö.

Meteorologiai jelentés.

Január 22.

Január 21-iki megállapitás.

Hömérséklet: Min. – 3·5 C°; Max. — 1 C°.

Viszonylagos nedvesség: 95—98%.

Szélerösség: 2—3 mp. Irány: Kelet, délkelet.

Barometerállás: 751—761 mm.

Felhözet: Teljes.

Prognózis január 23-ra: Höemelkedés. Délkeleti szelek. Borus. Idönként csapadék.

Utánnyomás tilos Kiadó és szerkesztö Knoller Hirsch. Nyomatott Knoller és Fia könyvnyomdájában Przemysl